	ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ	Број:
	ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ	10/5-59
		Датум:
		17.06.2015.

Наставно-научном већу Филозофског факултета Универзитета у Нишу
подносимо следећи извештај:

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ:

1. Састав комисије:

1. Др Владан Павловић, доцент
2. Др Владимир Јовановић, редовни професор
3. Др Мирјана Илић, доцент

2. Одлука већа департмана за англистику број 10/5-127 од 12. новембра 2014. године.

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ:

1. Име, име једног родитеља, презиме
Никола Ивица Јеленковић
2. Година уписа на мастер академске студије
2012/2013.
3. Назив студијског програма
Мастер академске студије англистике

III НАСЛОВ –МАСТЕР РАДА:

Анализа грешака у превођењу српског презента и перфекта на енглески језик код ученика
средњих школа

Analysis of Errors Occurring in Serbian-to-English Translation of the Present and the Perfect Tense with
Serbian Secondary School Students

IV ПРЕГЛЕД -МАСТЕР РАДА:

Мастер рад Николе Јеленковића, студента мастер студија на Департману за англистику, састоји се од 89 страна текста, организованог у четири поглавља и низ одељака, и то: 1. *Introduction – Увод* (стр. 1 – 7), 2. *Theoretical Framework – Теоријски оквир* (стр. 8 – 37), 3. *Data and Discussion – Анализа података и дискусија* (стр. 38 – 82), и 4. *Conclusions – Закључак* (стр. 83 – 84).

Поред тога, на почетку рада даје се: његов садржај (стр. iii), листа табела, која садржи списак укупно 46 табела (стр. iv - vi), листа дијаграма, која садржи списак укупно 13 дијаграма (стр. vii), и сажетак на енглеском и српском језику (стр. viii – ix). На крају рада даје се списак референци (стр. 85 – 87), и један *Додатак (Appendix)*, у коме је дат упитник коришћен за емпиријско сакупљање података, посебно конструисан за потребе овог истраживања, а на основу релевантне литературе и претходних истраживања (стр. 88 – 89).

Списак референци садржи 55 јединица и обухвата радове најзначајнијих аутора који су се бавили питањима релевантним за овај рад.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА -МАСТЕР РАДА:

У **Уводу** кандидат износи предмет и циљеве истраживања, објашњава значај изабране теме и предмета истраживања и представља методолошки оквир рада.

У том смислу, рад се бави грешкама које настају код говорника српског језика при превођењу глаголских времена са српског на енглески, посебно с обзиром на чињеницу да се системи глаголских времена у ова два језика разликују. Наиме, садашње, прошло и будуће време не исказују се на граматички увек исти начин, из ког разлога не само да ученици енглског језика чији је матерњи језик српски морају да знају како се глаголска времена и њима друге повезане граматичке категорије (попут аспекта) граде и употребљавају у циљном страном језику, већ такође морају да имају на уму да различити језици могу на граматички другачије начине да исказују сличне или исте ситуације.

Прецизније, истраживање представљено у раду бави се грешкама у превођењу глаголских времена које ученици средњих школа чији је матерњи језик српски праве приликом превођења на енглески језик, са фокусом на превођење српског презента и перфекта.

Корпус истраживања представљеног у раду састоји се од десет кратких реченица на српском језику и енглеских еквивалената тих реченица, при чему су ове друге прикупљене путем упитника који је осмишљен специјално за ово истраживање и који је попунио 131 ученик енглеског језика. Упитник такође садржи питања везана за саме испитанике (попут средње школе и смера који похађају, њиховог годишта, броја година учења енглеског језика, тога да ли су похађали приватне часове енглеског језика, итд.), са циљем прикупљања додатних (демографских) информација на основу којих су резултати испитивања такође упоређени и анализирани. Упитник су попунили ученици првог и трећег разреда Гимназије у Књажевцу који похађају друштвено језички и природно-математички смер, као и ученици првог и трећег разреда Техничке школе у Књажевцу који су на смеровима туристички техничар и комерцијалиста – огледно одељење. Десет реченица на српском језику из Упитника биле су подељене у две групе: реченице које исказују прошла и садашња стања или збивања која се преводе основним презентом и прошлим временом у енглеском, и реченице које исказују стања или збивања која се преводе енглеским перфектом у комбинацији са прошлим или садашњим временом, што је различито у односу на то како се таква стања и збивања исказују у српском језику.

Друго поглавље даје веома информативан теоријски оквир релевантан за истраживање спроведено у раду, и састоји се из два дела.

У првом делу даје се исцрпан осврт на системе глаголских времена у енглеском и српском језику, као и осврт на сродне граматичке категорије, попут категорије аспекта и типа глаголске ститације. Детаљно се представља презент и перфекат у српском језику, а потом и њихови потенцијални преводни еквиваленти у енглеском језику, са фокусом на

глаголска времена и глаголски аспект у енглеском језику.

Будући да се рад бави анализом грешака у превођењу, у овом делу рада се такође даје исцрпан преглед тога шта анализа грешака уопште представља, те њена повезаност са теоријом превођења и контрастивном анализом у оквиру контрастивне лингвистике, што је све од значаја за потребе рада.

Кандидат у овом делу рада показује да компетентно влада теоријским аспектима материје коју проучава.

У **трећем поглављу** кандидат износи анализу података и дискусију.

Ту најпре представља опште резултате анализе, односно начин на који су ученици преводили српски презент и перфекат одговарајућим глаголским облицима из енглеског језика, детаљно при томе објашњавајући зашто су поједини преводни еквиваленти прикладнији од других, описујући типове грешака које се приликом превођења дата два граматичка времена у српском језику јављају приликом превођења на енглески језик, и скрећући пажњу на негативан трансфер знања о матерњем језику приликом употребе енглеског језика. Описана дискусија увек је праћена одговарајућим графиконима са статистичким подацима.

Кандидат потом пореди резултате који су добијени код ученика Гимназије у Књажевцу (дакле ученика различитих разреда и различитих смерова), доводећи у везу резултате добијене на тесту знања са прикупљеним и детаљно обрађеним демографским подацима о датим ученицима. Исто се потом чини и са одговарајућим резултатима добијених код ученика Техничке школе у Књажевцу.

Даље следи општа дискусија резултата. Ту кандидат представља своју класификацију резултата добијених у вези са превођењем презента и перфекта у српском језику на енглески језик, као и детаљну и квалитетну дискусију тих резултата. Између осталог, кандидат се задржава и на чињеници да су ученици 1. разреда природно-математичког смера гимназије, показали боље знање од ученика 1. разреда друштвено-хуманистичког смера гимназије, као и на другим сличним резултатима који се иницијално нису очекивали, и даје могућа објашњења за такве резултате.

У закључном, **четвртном поглављу**, кандидат још једном износи најопштије закључке који проистичу из резултата истраживања, указује на могуће правце даљих истраживања у овој области, и износи педагошке импликације овог рада.

1. ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Најважнији закључци спроведеног истраживања јесу: 1) грешке у превођењу које настају у области којим се рад бави настају, поред осталог, због разлике која постоји у исказивању глаголских облика у српском и енглеском језику, као и услед разлика у исказивању других повезаних граматичких категорија у ова два језика; поменуто такође имплицира и негативан утицај који матерња граматика има на процес превођења и, уопште, употребе страног језика; 2) наведени проблем може се бар делом превладати комбинацијом бар два метода са којима се студенти англистике, будући наставни енглеског као страног језика, упознају на студијама, и то у оквиру предмета Методологија наставе енглеског као страног језика. У том смислу, кандидат истиче корист од синергије која се јавља у употреби метода у коме се инсистира на граматички и превођењу – *Grammar-Translation Method* (као дедуктивног метода учења граматике) и аудио-лингвалног метода, који инсистира на томе да сваки језик има свој посебан граматички, као и фонолошки и семантички систем, и у коме се инсистира на индуктивном усвајању граматичких правила. С наведеним у вези кандидат износи и низ других практичних

корака примељивих у педагошкој пракси који могу помоћи ученицима да у датој области буду успешнији.

2. ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Истраживање представљено у мастер раду кандидата Николе Јеленковића може се описати као темељно, промишљено и педантно спроведено. Уједно, кандидат је показао свест о комплексности теме коју је проучавао - комплексности односа најпре између категорија времена уопште (time) и граматичког времена (tense), добро познавање система времена у српском и енглеском језику и граматичких категорија које су са њима повезане, а потом и одлично познавање основних теоријских поставки анализе грешака, теорије превођења и контрастивне анализе, што је од изузетног значаја за овај рад. Поред тога што је пронашао адекватан начин како да односе презенте и перфекта у српском језику доведе у везу са њиховим преводним еквивалентима у енглеском језику на теоријском новоу, он је саставио такав инструмент који је прикладан за испитивање описаних односа и у педагошкој пракси. Уједно, кандидат је показао свест о ограничењима које је такође морао да уведе како би истраживање примерио испитаницима, о недостацима таквих ограничења односно њиховом могућем утицају на резултате истраживања, и сличним питањима. Кроз начин приказа и тумачење резултата, кандидат је показао да је врло добро упознат како са релевантном литературом и теоријским оквиром у изабраној области, тако и са методолошким захтевима који се постављају пред емпиријска истраживања у области теоријске и примењене лингвистике.

3. КОНАЧНА ОЦЕНА -МАСТЕР РАДА

Да ли је теза урађена у складу са образложењем наведеним у пријави теме?

Да ли теза садржи све битне елементе?

Мастер рад кандидата Николе Јеленковића урађен је у складу са образложењем датим приликом пријаве теме, садржи све неопходне елементе, и испуњава све уобичајене методолошке захтеве истраживања у домену теоријске и примењене лингвистике. Истраживање је јасно конципирано и педантно спроведено у свим сегментима, а у самом раду сви неопходни делови детаљно су и јасно изложени – од теоријског утемељења предмета рада, до описа коришћене методологије и презентације и дискусије резултата.

По чему је теза оригиналан допринос науци?

Оригинални допринос овог рада састоји се у избору теме која је, због свог значаја за наставу страног језика, увек актуелна, и која се, због своје комплексности која се често превиђа, односно комплексног односа енглеског и српског језика у наведеној области, мора увек изнова испитивати. Поред тога, рад даје одличан преглед теоријског приступа разликовању времена уопште од лингвистичке категорије глаголског времена, преглед граматичких (па и семантичких) категорија везаних за појам граматичког времена, те врло детаљан приказ најрелевантније литературе из области анализе грешака, теорије превођења и контрастивне анализе, примерен теми рада. Напоследку, нарочито се издаваја кандидатов однос према резултатима који се у раду нису очекивали (попут горе наведеног резултата да су ученици 1. разреда природно-математичког смера гимназије показали боље знање од ученика 1. разреда друштвено-хуманистичког смера) и његово настојање да и такве резултате објасни на смислен и утемељен начин.

Недостаци тезе и њихов утицај на резултат истраживања?

Теза нема недостатака који би утицали на квалитет и резултате истраживања.

VI ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене тезе, комисија са задовољством предлаже да се мастер рад прихвати и кандидату Николи Јеленковићу одобри јавна одбрана.

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

Број:

10/5-59

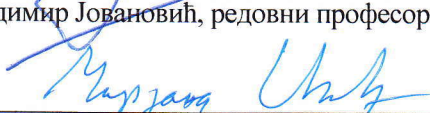
Датум:

17.06.2015.

ПОТПИС ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Др Владан Павловић, доцент

Др Владимир Јовановић, редовни професор

Др Мирјана Илић, доцент